

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 96.— K negyedévre 24.— K
félévre 48.— K egy hónapra 8.— K
Egyes szám ára 40 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 305.

Szeged, 1919

VIII. évfolyam 215. szám.

Csütörtök, október 9.

A Lovászy-párt nagygyűlése Szegeden.

— A függetlenségi és 48-as párt kiáltványa Szeged népéhez. —

(Saját tudósítónktól.) Mintegy három hét előtt megírta már a *Délmagyarország*, hogy a Függetlenségi és 48-as Párt (Lovászy-párt) megkezdte vidéki szervezkedését és hogy első nagygyűlését Szegeden fogja tartani. A nagygyűlés megtartására kitűzött első határnapon a párt vezetérei nem jöhettek le, ami az akkori helyzetben könnyen érthető volt. Most már azonban megérték annyira az események, hogy a vidéki szervezkedéshez nemcsak hozzá lehet, hanem hozzá is kell fogni. A függetlenségi és 48-as párt erre való tekintettel elhatározta, hogy

vasárnap, október 12-én megtartja szegedi nagygyűlését, amelyen a párt országos vezetősége részéről megjelennek Lovászy Márton, Abraham Dezső, Létyai Ernő, Zakariás János, Bakonyi Samu, dr. Reiter Ferenc, Ujlaki Marcell, Seijdeman Sándor és Vályi Béla. A népgyűlés delután 3 órakor lesz, szép idő esetén a Korzó-mozi nyári helyiségében, különben a városháza közgyűlési termében. A Lovászy-párt nagygyűlése után bizonyára hatalmas erővel indul meg Szegeden a liberális polgárság szervezkedése. A nagygyűlés alkalmából a párt kiáltvánnyal fordul Szeged népéhez, amelyben a következőket mondja:

A Függetlenségi és 48-as párt az 1919. évi szeptember hó 24-én tartott közgyűlése alkalmával keserű elégtétellel állapítja meg, hogy a pártnak a múltban követett politikáját a bekövetkezett tragikus események borzalmasan igazolták.

Ez a nagy tanulság, amelyet a Függetlenségi és 48-as Párt a közelmúltba való visszapillantásból merít, arra készíti a pártot, hogy rendületlen szilárdsággal kövesse az eddigi utat:

a nemzeti szabadság, a szabadelvű haladás, a korszerű demokrácia

utjait. Kijelenti tehát a párt, hogy tántoríthatatlanul ragaszkodik eddigi politikájának irányelveihez és ezáltal sem hajlandó sem jobbra, sem balra eltérni azokról a politikai alaptételektől, amelyeket legutóbb is, az ez évi február havában megalkotott programjában lefektetett.

Ragaszkodik elsősorban

az ország függetlenségének

nagy elvéhez, eddigi politikájának történelmi alapkövéhez. Nem osztja azt a felfogást, hogy a nemzeti függetlenség nagy eszméje az eddigi közjogi alap összeomlásával, minden veszélyen felül áll, sőt attól tart, hogy ez az eszme az

ország mostani elgyengült állapotában további támadásoknak lehet kitéve.

Ragaszkodik ama felfogásához, hogy az ország ujjáépítésének alapja csakis

a társadalmi egyensúly és társadalmi béke

megteremtése lehet. Erélyesen szembeszáll tehát minden olyan törekvéssel, amely ennek az egyensulynak és békének megzavarására tör. Ha ez a nemzet élni akar, véget kell vetni a maga kebelében a belső harcoknak, amelyek az osztály, a faj és felekezeti különbségekből és ellentétekből fakadnak. A társadalmi béke megteremtése céljából mellőzhetetlen feltételnek tartja azt, hogy mindazok az elemek, amelyek a bűnös proletárdiktatura előidézésében és fentartásában részesek, a közélet mezejéről kizárassanak és mindazok a bűnös, amelyek a proletárdiktatura alatt és annak nevében elkövettek, szigorúan megtoroltassanak, de ugyancsak a társadalmi béke és egyensúly megteremtése céljából feltétlenül szükségesnek tartja azt, hogy az önbíráskodás, mindenféle terror és felforgató törekvés meggátoltassék és megtoroltassék. Szükséges továbbá, hogy a széles néprétegek jóléte mélyreható állami gondoskodás tárgya legyen úgy, hogy

a magyar állam minden polgára érezze az állam gyámolító, védő kezét a bölcsőtől a sírig.

Sértetlenül fenn akarjuk tartani azokat a szabadságjogokat, amelyek az igazi, nemes demokráciától elválaszthatatlanok:

a sajtónak, az egyesülési és gyülekezési jognak szabadságát.

Gondoskodni akarunk arról, hogy ezek a jogok bárholonnan jövő támadás vagy terror ellen törvényes védelemben részesüljenek, de gondoskodni kívánunk arról is, hogy ezekkel a szent jogokkal, különösen a sajtó szabadságával visszaélések ne történhessenek.

Fentartja a párt az ez év szeptember 4-én megalkotott választmányi ülésén hozott ama határozatát, hogy politikájában érvényesíteni akarja a valódi keresztény evangéliumi irányzatot, melynek erkölcsi alapja a felebaráti szeretet, tartalma pedig a gyengéknek és gyámoltalannak védelme az erősek, ravaszok és kíméletlenek ellen. Ehhez képest követeli a párt a vallásoktatás helyreállítását, továbbá mindazoknak a bűnösnek az eddiginél szigorúbb törvényes üldözését, amelyek a magyar nép anyagi jólétét és erkölcsi tisztaságát veszélyeztetik. Ugyancsak e cél által vezettetve követeli a párt mindazoknak a káros idegen elemeknek az országból való eltávolítását, amelyek hazánkat, különösen a háború kitörése óta tömegesen ellepték és amelynek felszívására és a nemzeti életbe való beillesztésére a magyar nemzet nem képes.

Ezuttal is kijelenti a párt, hogy egyik leg-sürgősebb és legfontosabb nemzeti feladatnak tekinti egészségtelen birtokviszonyaink gyökeres orvoslását és földművelő néptünk széles rétegeinek földhöz juttatását akként, hogy a termelés folytonosságának érdekei kellően figyelembe vétnessenek. Ugyancsak kívánjuk a kisipar érdekeinek fölkarolását, annak olcsó hitel és a szövetkezés elveinek megvalósítása útján való versenyképessé tételét.

Ami a mostani politikai helyzetet illeti, a párt az ország létérdekének tekinti azt, hogy a mostani holtpontról az ország elmozdulhasson és a kibontakozás felé az első lépést megtehesse. Kibontakozás másként ma nem képzelhető, mintha a nemzet mielőbb megalkotja a maga törvényes képviselőt, az általános titkos, nőkre is kiterjedő választójog útján és minden erőszakos befolyástól menten.

Ennek előfeltétele azonban, hogy oly kormány létesüljön, amelynek az antant-hatalmak megadják a módot a nemzetgyűlési választások elrendelésére és megejtésére.

Mielőbb véget kell vetni annak az állapotnak, amely ezt a kibontakozást akadályozza, mert ez az állapot a népre nézve a mostani nélkülözések és szenvedések fentartását jelenti és újabb társadalmi összeütközések veszélyeit rejti magukba.

Mindezek alapján kijelenti a Függetlenségi és 48-as Párt, hogy minden olyan kormányt támogat, mely

1. Magyarország nemzeti önállóságát és állami függetlenségét mindennemű beolvastási kísérlettel szemben megvédeni kész és különösen a legnagyobb eréllyel szembeszáll a régi közjogi kapcsolat és a Habsburg-uralom helyreállítására irányuló törekvésekkel,

2. összetételénél fogva alkalmas arra, hogy a győztes antant-hatalmak bizalmát oly mértékben megnyerje, hogy a nemzetgyűlési választások elrendelése és megejtése számára lehetővé váljék,

3. olyan belpolitikai programot vall magának, mely a megzavart társadalmi béke és egyensúly helyreállítását az osztály, faj és felekezeti harcok elmellőzését és a gyöngéknek védelmét tűzi ki céljául és ezen célok megvalósítására alkalmas,

4. a proletárdiktatura létrehozásáért és fentartásáért felelős elemeket a közélet teréről távol tartja,

5. a proletárdiktatura alatt elkövetett visszaéléseknek és bűnösnek a legszigorúbb törvényes megbüntetéseéről gondoskodik,

6. el van határozva mindennemű önbíráskodás és felforgató törekvés megállítására és megtorlására, a közrend és nyugalom helyreállítására.